

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๓๘

ดีเพราะฝึก

เราไปเห็นพระปฏิบัติเห็นชุ่มตาชุ่มใจนะ มองไปนี่ซึ่งในหัวใจ อบอุ่นก็อบอุ่น เพื่อนฝูงเดียวกันเห็นกันนี้รู้สึกว่ามีชีวิตชุ่มขึ้นเบิกบานแน่นอนผาคั่งภายในจิตใจ แต่ละองค์ ๆ มีธรรมเป็นเครื่องอยู่ อย่างนั้นละธรรมปกครองโลกน่าดู มองดูพืชน่าดูถ้ามีธรรม ถ้าไม่มีธรรมไม่น่าดูเลย อย่างไปวัดภูวาก็เหมือนกัน วันนั้นเป็นวันอุโบสถวันพระ ตอนบ่ายโมงท่านกำลังลงมารวมกันมาจากที่ต่าง ๆ เพราะภูวาว์เนื้อที่กว้างมากตั้ง โห สี่ห้าร้อยเส้น แลวนั้นพระท่านอยู่ได้หมด อยู่เป็นจุด ๆ ๆ มาฉันรวมกัน องค์ไหนอยากฉันท่านก็ลงมาฉัน องค์ไหนไม่ฉันท่านก็ไม่ฉัน ก็วันก็ตามท่านภาวนาของท่าน

เราไปนั้นกำลังท่านรวมกันอยู่ พอมองเห็นเราเท่านั้นรุ่มพืบเลย วิ่งออกมาต้อนรับ นี่อะไรจะลงอุโบสถกันหรือ กำลังจะลงอุโบสถ อ้อ ผมลงแล้วก็มานี้ ไปเห็นชุ่มตาชุ่มใจ ให้โอวาทบ้างเล็กน้อย ขอให้พากันตั้งอกตั้งใจปฏิบัติให้ดี ศาสนานั้นละเป็นหัวใจของชาวพุทธเราไม่มีอะไรจะยิ่งกว่าพุทธศาสนาแล้วว่างั้นเลย ทำทายเป็นได้ถ้าจะทำทายนะ ถ้าเป็นแบบโลกเรียกว่าทำทายนะ ถ้าเป็นแบบธรรมเรียกว่า สนุทธิภูมิโก ประกาศความจริงตลอดเวลา พุทธศาสนาเป็นศาสนาที่ปกครองโลกให้ได้รับความร่มเย็นเป็นสุขทุกชั้นทุกภูมิทุกวัยของคน ถ้าลงศาสนาปกครองไม่ได้เรื่องแล้วก็แสดงว่าคนนั้นหมดคุณค่าจริง ๆ ศาสนาเป็นของเยี่ยมอยู่แล้วนี่ ไปโปรดกับคนสกปรกโลสมมเข้านี้เลอะเทอะไปหมดใช้ไม่ได้ ศาสนาก็เลยหมดคุณค่าไปกับคนประเภทนั้น เพราะคนนั้นหมดคุณค่าแล้ว

มองเห็นพระนี่ชุ่มตาชุ่มใจ ให้โอวาทบ้างพอสมควรวันนั้น เสียงเจี๊ยบ..พระมีสักเท่าไร อย่างนั้นละพระปฏิบัติเป็นธรรม มีเท่าไร ๆ เหมือนไม่มีพระไม่มีคนนะ จะมีแต่ผู้พูดผู้เดียวเท่านั้น เสียงได้ยินทั่วกันหมดเพราะมีเสียงเดียวออก นอกนั้นเจี๊ยบ นิ่งเหมือนหัวตอ หัวใจท่านเหมือนหัวตอคือตรงแนว ไม่เอนไม่เอียงไม่ส่ายไม่แส่ จิตใจเที่ยงตรง ที่นี้ธรรมะก็หลังไหลเข้า ๆ เอาแต่ความจริงล้วน ๆ เข้าสู่ใจ ๆ เพราะเทศน์ก็เทศน์ความจริง สถานที่เหมาะสมในการเทศน์ชนิดใดผู้เทศน์ต้องรู้เอง เช่นสถานที่เช่นนั้นจะไปเทศน์ธรรมดาไม่ได้ ต้องเต็ดลง ๆ เพื่อฆ่ากิเลส เราเห็นชุ่มตาชุ่มใจเหลือเกิน

เพราะฉะนั้นไปนี่จึงบอกท่าน..เอ้า จะมามากก็มาเราจะรับเลี้ยง นั้นฟังรับเลี้ยง พุดนี้เต็ดขาดเหมือนหินหักเอามาต่อกันไม่ได้ พุดอย่างใดเป็นอย่างนั้น มากกว่านั้นเราเลี้ยง เอ้า เดือนละล้านเราก็จะเลี้ยงจะว่าอะไร จะหมัดใหม่เดือนละล้านเราเลี้ยง สำหรับคนดีเราส่งเสริมนี้ก็บอกท่านตั้งแต่ต้น ที่แรกมีพระ ๔ องค์เป็นอย่างมากนะ เพราะไม่มีที่ใครรบิณฑบาตแต่

สถานที่ภาวนานั้นดี ดีมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง ที่วัดเราเป็นที่โหล่เขา ถ้าว่าวัดเดือน ๙ เป็นที่หนึ่ง วัดเรานี้วัดเดือน ๙ เป็นที่หนึ่ง เออะอะ ๆ ยุ่งตลอด เดียวนี้กลายเป็นวัดเดือน ๙ เดือน ๑๒ ไปแล้วนะวัดนี้ หาความสงบไม่ได้ ไม่ว่าหญิงว่าชายว่านายชั่วเย้ย ๆ นั้นเจียบนี้ อยู่ที่ไหน อยู่คนเดียวเจียบ

อยู่คนเดียวได้เห็นกระแสของจิตที่แสดงออกแ่หาความผิด จิตนั้นละสำคัญ คือความรู้ มันคิดปรุงเรื่องนั้น คิดเรื่องนี้คิดเรื่องนั้น ส่วนมากคิดหาแต่เรื่องที่จะทำลายตัวเอง ถ้าไม่มีธรรมเข้าสกัด ๆ แล้วไม่รู้ตัวนะคนเรา ผิดได้อย่างง่ายดายตายมาก ยิ่งวัยขนาดนี้แล้วยิ่งเร็วที่สุดให้จำเอานะลูกหลาน วัยขนาดนี้เป็นวัยที่รวดเร็วที่สุดต่อความเสียหาย ความที่ดีมีน้อยมากเที่ยว จึงต้องระวัง เอาโอวาทคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าของครูของอาจารย์ไปตีขานบเอาไว้ มันก็มันคนอง ะยะนี้กำลัง..ไม่รู้ภาษาภาษาไม่รู้เป็นรูตาย กว่าจจะรู้สายเสียแล้ว ๆ

เราอยากเห็นลูกหลานบ้านเมืองของเราประพฤติปฏิบัติต่อศีลต่อธรรม ไปไหนให้มีภูมิระเบียบเป็นเครื่องบังคับตัวเอง การประพฤติการหยอกเล่นกันก็ให้อยู่ในขอบเขต ไม่ให้เลยเหตุเลยผลเลยขอบเลยเขตซึ่งเป็นทางเสียหายทั้งนั้น ให้ปฏิบัติตัวเองมีข้อบังคับ เรียนก็ต้องเรียนจริง ๆ อย่าไปเล่น เรียน..เล่น..ถึง มันหลายประเภท ส่วนมากมักมีแต่ลิง อย่างตะกี้นี้ได้ดูเอาเห็นใหม่เข้ามาในวัด กินข้าวยังหยอกกันอีกที่ทกริกโครมปุบปับ ๆ หยอกกัน มองไปเห็นตำตา ๆ อยู่นี้ ทั้งเสียงก็ลั่นขึ้นมา ต้นเหตุได้ยินเสียงแล้วก็มองไป มองไปก็ดูไม่ได้ นั่นเห็นใหม่ละ อย่างนี้ละถ้าถึงเข้าไปตรงไหนมันดูไม่ได้ตรงนั้นละ เลอะไปหมด

สถานที่นี้เป็นสถานที่อบรมคนให้มีศีลธรรม มีครูมีอาจารย์มีแบบมีฉบับ มีหลักธรรมหลักวินัยเป็นเครื่องปกครองคนให้ดี ดังที่พูดตะกี้นี้พูดถึงเรื่องพระท่านอยู่ในกรอบของศีลของธรรม ธรรมของท่านก็บริสุทธิ์ดีภายในจิตใจ ท่านไม่มีเล่ห์มีเหลี่ยมมีสันมีคมเหมือนโลกเขา มุ่งหน้าต่อความสัตย์ความจริง มุ่งหน้าต่ออรรถต่อธรรม เรียกว่ามีธรรมบริสุทธิ์ปกครองท่าน ไปเมื่อวานก็เหมือนกันพระเณรก็เต็ม ท่านออกมาหาเราที่ศาลา ดูกองค้ไหนก็น่าดูทุกองค้ ๆ อย่างนั้นละถ้ามีศีลมีธรรมอยู่ตรงไหนน่าดูทั้งนั้น

ไม่ว่าฆราวาสญาติโยมถ้าปราศจากศีลธรรมเสียอย่างเดี๋ยวละเลอะเทอะไปหมด พระก็เป็นอย่างว่านั่นแหละ เห็นใหม่อีตา..มันลั่นโลกอยู่เวลานี้ อีตา..อีตา..มันลั่นโลกอยู่เห็นใหม่ละได้ยินไหม พูดอย่างนี้ผิดไปไหน ก็มันเป็นอย่างนั้นจริง ๆ จะให้พูดว่ายังไงมันลั่นโลกอยู่อย่างนั้น นั่นละถ้าขาดศีลขาดธรรมเป็นอย่างนั้น หิริโอตตปปะไม่มีภายในใจเลอะเทอะไปหมด ไม่ว่าแต่พระไม่ว่าแต่ฆราวาส ใครก็ตามกิเลสไม่ได้กลัว กลัวแต่ธรรมเท่านั้นกิเลส ถ้าเรื่องธรรมแล้วกลัว หิริโอตตปปะคือความสะดุ้งกลัวต่อบาปต่อกรรมต่อที่สูงที่ต่ำ ไม่อาจเอื้อมในที่ต่ำสูงระมัดระวังตัว เจียมเนื้อเจียมตัว นั่นละศีลธรรมท่านมีสูงมีต่ำ ไม่ใช่เลอะเทอะไปหมด

ความรู้วิชา เป็นเครื่องประดับคนที่ประพฤติปฏิบัติตัวอยู่ในมารยาทอันดีงามต่างหาก ศีลธรรมไม่ได้ใหญ่โตอะไรมากนักยิ่งกว่ามารยาทอันดีงามของคน มารยาทเป็นของสำคัญมาก ที่เดียวที่จะปฏิบัติให้รู้จักสถานะที่สูงที่ต่ำ บุคคลเช่นไรควรจะทำอะไร..ควรทำอะไร เรื่องจิตต้องดำเนินมันลงไป ความดีดำเนินไม่ใช่เป็นของดี มันจะสิงเข้าเป็นสัตว์แล้วนั้น มนุษย์ไม่รู้จัก สูงจิกต่ำก็เป็นสัตว์เท่านั้นเอง ต้องให้รู้จักสูงจิกต่ำ ทุกสิ่งทุกอย่างมีขอบมีเขต การอยู่การกินให้ มีขอบมีเขต อย่ากินจิบ ๆ แจบ ๆ ทั้งวันไม่สนใจกับหน้าที่การงานอะไร มีแต่กินจิบ ๆ แจบ ๆ ใช้ไม่ได้ ถึงเวลากินเอ้ากิน กินให้อิ่มแล้วหยุด ไม่ถึงเวลาไม่กิน นี่ฝึกไว้อย่างนั้นให้ตายตัวซิ

เหมือนอย่างพระท่านฝึกของท่าน ตั้งแต่บวชมาบิ๊บไม่ให้กินข้าวเย็นเลย ตั้งแต่ตอนเที่ยงไปแล้วไม่ให้อะไรมาแต่ต้องพวกอามิส พวกข้าวปลาอาหารผลหมากรากไม้ห้ามไม่ให้เข้ามาสัมผัสที่ปากตั้งแต่เที่ยงไปแล้ว ท่านฝึกของท่านเป็นประจำเลยไม่ได้คิดถึงข้าวเย็นนะ ยิ่งพระกรรมฐานแล้วแม้แต่เพลก็ไม่คิดถึง พอฉันเสร็จแล้วหายเจีบเลยไม่เป็นอารมณ์ เมื่อเราฝึกได้แล้วไม่เป็นอารมณ์ไม่กวนเรา สิ่งใดที่เราเสริมมันมันกวนมากนะ กินจิบ ๆ แจบ ๆ วันไหนไม่ได้จิบ ๆ แจบ ๆ อยู่ไม่ได้ตื่นเป็นบ้า ถ้าเราฝึกให้เป็นขอบเป็นเขตเป็นเหตุเป็นผลเป็นหลักเป็นเกณฑ์แล้วก็ดี ถึงจะมีอะไรก็ไม่สนใจจะกิน เพราะไม่ถึงเวลาไม่ให้อิน การฝึกตัวให้ดีต้องเป็นอย่างนั้น

คนดีเพราะการฝึกไม่ใช่เพราะการปล่อยเนื้อปล่อยตัว การปล่อยเนื้อปล่อยตัวไม่ใช่ของดี เห็นไหมสุนัขเดือน ๙ อีกก็อยู่ตามถนนหนทาง เวลานี้เป็นเวลาเขาปล่อยเนื้อปล่อยตัว บ้านใครเรือนใครไปได้ทั้งนั้นแหละสุนัขหน้านี้ะ ไปบ้านใดเรือนใดไปได้ทั้งนั้น จุ่นจ้าน ๆ อีกก็ทริกโครม เป็นบ้าเดือน ๙ เขาว่า ตัวเมียตัวผู้ผู้หญิงผู้ชาย นั้นฟังเอาซิ ถ้าเราประพฤติตัวไม่ดีก็เป็นแบบเดือน ๙ คนเป็นเดือน ๙ เหมือนหมาใช้ไม่ได้นะ เลวกว่าหมา ต้องระมัดระวัง ต้องให้มีขอบเขตมีหลักมีเกณฑ์ ไม่ถึงเวลาไม่ซื้อ ไม่ถึงเวลาไม่ขาย อย่าขายก่อนซื้อ อย่าสุกก่อนห้าม ใช้ไม่ได้ เลอะ ๆ เทอะ ๆ พวกนี้พวกเลอะเทอะพวกไม่มีคุณค่า หมดคุณค่า เวลานี้ผู้หญิงผู้ชายกำลังจะเริ่มหมดคุณค่าพอศีลธรรมจางออก ๆ เพราะถีบศีลธรรมออก ก็เลสตัวนี้ตัวราคาตัดสินมันถีบมันยันศีลธรรมออก ความสูงต่ำไม่รู้ ควรหรือไม่ควรไม่รู้ หิริโอตตปปะไม่รู้ มีแต่จะเอาให้ได้อย่างใจทำเดี่ยว ๆ เลอะไปหมดเลยใช้ไม่ได้ หมดคุณค่า มนุษย์หมดคุณค่าแล้วไม่มีอะไรกินมนุษย์ที่เลวนะ ให้พากันระมัดระวังอย่าให้เลวนะ

เราเรียนหนังสือเพื่อความรู้วิชาประดับตัวของเรา ทั้งเป็นอาชีพหน้าที่การงานของเรา คนมีความรู้ทำงานได้สะดวกกว่าคนไม่มีความรู้ ผิดกัน แล้วคนมีมารยาทอันดีงาม วิชาความรู้ทั้งหลายนี้เป็นเครื่องประดับได้เป็นอย่างดี วิชาความรู้มีมากแต่แบบความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอดก็ใช้ไม่ได้นะ ความรู้รู้มากแต่รู้ในทางไม่ดีซิ เป็นโกโรโกโสเป็นนักเลงโตเป็นอันธพาลไปเสียอย่างนั้นใช้ไม่ได้ ต้องเอาความรู้ที่นั่นมาประดับตัวเอง ตัวเองก็ประพฤติตัวดี ความรู้วิชาที่ดี

ไปที่ไหนใครก็รักก็ชม ไปที่ไหนถ้าเป็นผู้ใหญ่ก็เมตตาสงสาร ถ้าเป็นผู้น้อยเขาก็รักเขาเคารพ เพื่อนฝูงเหมือนกันก็เคารพนับถือกันถ้าเป็นคนดี

เราอยากเห็นแต่ของดี ๆ ตัวของเราไม่ดีมันเสียตรงนี้นะ เราอยากเห็นอะไรก็แต่ของดี ๆ ต้องประพฤติตัวของเราให้เป็นแบบฉบับอันดีไว้ก่อน ต่างคนต่างปฏิบัติตัวให้ดีแล้วไปไหนก็ดีไปหมด กิริยามารยาทแสดงออกจากคนที่ได้รับการอบรมด้วยศีลด้วยธรรมด้วยแล้วย่อมเป็นของดีทั้งนั้นแหละ ไม่ว่าเด็กไม่ว่าผู้ใหญ่ พระเณรเหมือนกันถ้าโกโรโกโสหัวโล้น ๆ ไป สะเปะสะปะอย่างนั้นดูไม่ได้นะ นี่ได้เคยพูดแล้วนี่นะ เดียวนี้เห็นพระเห็นเณรจะกลายเป็นไม้เบื่อไม้เมาไปแล้วเดี๋ยวนี้ เพราะกระเทือนเรื่อย ๆ พวกเดียวกันหัวโล้น ๆ เหมือนกัน กระเทือนเรื่อยกระเทือนทางนั้นกระเทือนทางนี้มาเรื่อย ๆ ที่นี้มองเห็นพระเห็นเณรเลยกลายเป็นไม้เบื่อไม้เมา เอือมระอาไม่อยากจะดูจนกระทั่งพระเณรเสียแล้ว ทั้ง ๆ ที่ผ้าก็ผ้าเหลืองเหมือนกัน หัวโล้น ๆ เหมือนกัน ไม่อยากดูกัน เป็นที่รังเกียจพุดง่าย ๆ เมื่อทำตัวให้รังเกียจแล้วรังเกียจชินคนเรา

พระรังเกียจพระยิ่งแล้วนะ เห็นไหมท่านห้ามอุโบสถสังฆกรรมไม่ร่วมอุโบสถสังฆกรรม เพราะรังเกียจกัน การประพฤติปฏิบัติหลักธรรมหลักวินัยไม่ตรงตามแบบตามฉบับ เป็น อลัชชิตา หาคความละเอียดไม่มี ประพฤติตัวโกโรโกโสไม่มีเขตมีแดน ไม่มีหลักธรรมหลักวินัยเป็นเครื่องยืนยันแล้ว ผู้ที่มีหลักธรรมหลักวินัยเป็นเครื่องยืนยันก็ห้ามไม่ให้เข้าร่วมอุโบสถสังฆกรรม นี่ละที่เป็นนิกายต่าง ๆ แยกออกเพราะความหย่อนยานของธรรมของวินัยนี้เอง ก็ความประพฤตินั้นแหละจะเป็นอะไรไป ความประพฤติไม่ดีเข้ากันไม่ได้ เลยแตกเป็นนิกายนั้นนิกายนี้ออกไป นิกายที่ดีก็รังเกียจผู้ไม่ดีชิลังไม่ให้เข้าร่วม จึงเป็นนิกาย นิกายแปลว่าหมู่แปลว่าคณะ

เราก็ทำตัวให้ดี ครูก็อุตสาหะพยายามสอนเต็มเม็ดเต็มหน่วย วิทยนี้เท่านี้แหละเป็นวิชาศึกษาเล่าเรียน นอกจากวิทยนี้แล้วไม่ได้ศึกษา ให้ตั้งหน้าตั้งตาดักดวงเอาความรู้วิชา มีอะไรควรจะได้เป็นผลเป็นประโยชน์แก่เราให้ได้ กลับไปบ้านแล้วช่วยพ่อแม่ หน้าที่การงานอะไรที่ควรจะช่วยพ่อช่วยแม่ช่วย อย่าไปหาคบแต่เพื่อนแต่ฝูง ส่วนมากถ้าผู้หญิงชอบไปคบผู้ชาย ผู้ชายชอบไปหาแต่ผู้หญิงนั่นแหละ นี่ละพวกไวไฟพวกลิงพวกอันธพาลใช้ไม่ได้ ชายก่อนซื้อ ยุงอะไรเวลานี้ไม่ใช่เป็นเวลายุง เวลาเรียนต้องเรียนซิ เวลาเล่นมีเวลาจริงมี ต้องเป็นอย่างนั้นซิ คนจะมีหลักเกณฑ์ต่อตนเองต้องบังคับตนเอง ไม่บังคับไม่ได้จะเสียหายหมดจริง ๆ เวลานี้กำลังเลอะ ๆ เทอะ ๆ มากแล้วนะ เลอะเทอะมากจริง ๆ ไปที่ไหนดูไม่ได้ ๆ

พระก็มีตาเหมือนกันไม่ใช่มีตาแต่ญาติโยม พระก็มีหูมีตามีใจเหมือนกัน พระนั่นแหละคิดละเอียดยิ่งกว่าพวกญาติโยม เช่นอย่างเขามาดูพระวัดนั้นเป็นยังงไรวัดนี้เป็นยังงไร มาเที่ยวดูพระ เวลาพระดูตบเขาไม่เห็นรู้ มาแบบที่วานั้นแหละ เป็นใหญ่เป็นโตเป็นเจ้าของอำนาจาสนา มาดูนั่นดูนี่เหมือนจะมาให้คะแนนมาตรวจวิชาการต่าง ๆ หรือมาตรวจราชการตามพระตามเณร

เวลาพระเณรดุัดบไม่เห็นรู้ แล้วเอื่อม ผู้ประเททนั้นไม่ยอกให้เข้มว้ดนะ ไม่ดูตัวเองดูควมเยอหยังของตัวเองบั้งชิ ควมจงหองพองตัวเองเยอหยังใช้ไม่ได้ ไปด้วยควมเครพบุชอ้นไหนไม่ดีก็มีอยู่ท้วโลกนี้จะว้ง ะมว้วแต่พระแต่เณรเลนนอกวัดยั้งและเทะมกยั้งกว้วัดไปเสยอีก ดูให้ดูท้วถึงกันอย่งนั้นชิ ตัวของเราที่มและเทะขนาดไหนที่มหาคูพระนะ หาคูแต่คนอื่นเจ้าของอ้ปากม ควมเชอควมช้ควมไม่เป็นท้เติมหัวใจในกายวจใจของตัวเองไม่เห็นดู

นี่เรเป็นท้งลูกหลนท้ววันนี้ เพรายั้งเลอะเทอะเข้ท้ววัน ๆ ไปเรียนหนังสือเลยกลยเป็นโรงม้วสุ่มไป โรงเรียนกลยเป็นโรงม้วสุ่มไป ม้วสุ่มเรื่องนั้นเรื่องนี่จิปดะอยู่ในนั้นถ้ชดศีลธรรมเสยอย่งเดียว ศีลธรรมส้ค้ยมกที่เดียว ถ้มีศีลธรรมแล้วจะมีสติรับรู้ตัวเองว้เวลนั้เรจะทำอะไร เวลนั้เรก้ล้งทำอะไร เราก้ล้งคิดอะไรผิดหรือถูกถ้มีสติ สติก็คือสติธรรม มีธรรมอยู่ภายในใจมีปัญญาพิจารณาใคร่ครวญแล้วไม่ค้อยเสยง่ย ๆ คนเร เรื่องของโลกของสงสรมีประจ้บ้านประจ้เมืองประจ้แ่่นดิน แต่ส้ต้วยั้งมี สิบพันธุ้กันมานั้เขได้ศึกษาเล่าเรียนที่ไหนพวกส้ต้ว เขทำไมสิบพันธุ้กันมาได้ หลักอ้นนี้เป้นหลักวิชาในหลักธรรมชดไม่ต้องศึกษากันก็รู้กันเอง เรท้เป็นมนุษย์ควรจะได้ศึกษาอรรถธรรมเข้ระงับล้งเหล่านั้ที่มันจะล้นฝ้งให้อยู่ในควมพอดิบพอดินั้นถึงถูก พากันจ้เอานะลูกหลน

วันนี้พูดเท่กันละ ต่อไปนี้จะให้พร